

# ONDER DE AANDACHT

## JAARVERSLAG 2010

### Natuurhistorisch Genootschap in Limburg

Vastgesteld in de Algemene Ledenvergadering op 14 april 2011

#### Inleiding

Sinds haar oprichting in 1910 bestaat de voor Limburg unieke vereniging voor natuurstudie en veldonderzoek: het Natuurhistorisch Genootschap in Limburg (NHGL). Een eeuw lang zette deze vereniging in op het stimuleren van veldonderzoek naar en publiceren over de geologie, landschap, flora en fauna van de provincie. Op 27 november 2010, exact honderd jaar na de feitelijke oprichtingsdatum, vierde het Genootschap met een jubileumfeest haar 100-jarig bestaan.

Het Natuurhistorisch Genootschap in Limburg is een vereniging die met haar activiteiten als het geven van lezingen, het houden van excursies, inventarisaties en monitoringsonderzoeken natuurminnende en bestuderende vrijwilligers uit Limburg en de rest van Nederland bindt en boeit.

De kennis en ervaring opgedaan tijdens deze activiteiten wordt vastgelegd in artikelen die gebundeld in verenigingsbladen worden uitgegeven. Daarnaast vinden de waarnemingen hun weg naar databanken en diverse internetfora waardoor een grote groep leden en ander publiek kennis kan nemen van de toestand van de Limburgse natuur.

De resultaten van het veelzijdige, vooral door vrijwilligers uitgevoerde onderzoek worden gepresenteerd in het Natuurhistorisch Maandblad, andere periodieken of omvangrijke publicaties. Verder worden voor de leden contactdagen gehouden en worden gezamenlijke terreinexcursies georganiseerd. De vereniging kan voor een aantal professionele taken terugvallen op een kleine gemotiveerde werkorganisatie.

Inkomsten worden voor een deel gegenereerd uit contributies en giften. Voor het uitvoeren van haar kerntaken, verkrijgt het Genootschap daarnaast een gewaardeerde aanvulling op de exploitatiebegroting in de vorm van een jaarlijkse subsidie van de Provincie Limburg. De kerntaken zijn: het uitgeven van een maandblad, het organiseren van een contactdag en een inventarisatieweekend, en het faciliteren van de vrijwilligers door een eigen ondersteunend bureau. Voor het uitvoeren van projecten worden aparte subsidies aangevraagd; hiermee kunnen onderdelen van projecten die door vakkrachten uitgevoerd moeten worden gefinancierd worden. Overigens wordt ook het grootste deel van werk aan projecten door vrijwilligers uitgevoerd.

Dit jaarverslag geeft inzicht in en verantwoording over het jaar 2010.

#### Leden en bestuur

Door de jaren heen schommelde het ledenaantal. Wellicht mede door de vele publiciteit en nieuwe publicaties werden in 2010 weer iets meer nieuwe leden geregistreerd dan in voorgaand jaar. Op 31 december 2010 waren er 1266 betalende leden verdeeld over vijf verschillende categorieën.

Het Genootschap registreerde weer een groeiend aantal 65+ leden. Het aantal jeugdleden bleef stabiel, terwijl het aantal reguliere leden iets toenam. Jeugdleden en 65+ leden betalen de helft van de contributie die voor reguliere leden geldt. Aan bedrijven en profes-

sionele organisaties wordt een verhoogde contributie berekend. Het bestuur bereidde een contributieverhoging voor, om in de pas te blijven met de langjarige kostenontwikkeling. Deze zal echter pas na instemming van de Algemene Ledenvergadering in april 2011 geëffectueerd kunnen worden.

Categorie	2010	2009	2008	2007	2006	2005	2004
Jeugd en student-leden	7	7	11	11	30	28	37
65+ leden	313	288	277	268	228	222	217
Gewone leden	884	869	928	899	982	932	950
Instellingen	51	52	52	48	40	37	37
Abonnementen	11	10	12				
Totaal geregistreerde leden	1266	1226	1280	1226	1280	1219	1241

Naast de bovenstaande (betalende) ledenaantallen zijn er tien ereleden, één bijzonder lid en één lid van verdienste. Aan verschillende relaties of gastsprekers werd als blijk van waardering voor activiteiten in 2010 een gratis lidmaatschap voor een jaar aangeboden. Daarnaast werd een 55-tal huisgenootleden geregistreerd. In totaal waren er 1338 leden aangesloten bij de vereniging. De ledenadministratie werd ook in 2010 weer door vrijwilligers beheerd.

In 2010 werd de bestuurlijke samenstelling gecontinueerd. In het Algemeen Bestuur waren de zittende leden Marian Baars, Arjan Ovaa en Raymond Pahlplatz volgens rooster aftredend; allen werden herkozen voor een nieuwe periode van drie jaar. Daarnaast werd Wilfred Schoenmakers als nieuw lid (vanuit de Stichting ir. D.C. van Schaik) benoemd. In het Dagelijks Bestuur werd de secretaris, Denis Frissen, voor drie jaar herbenoemd.

Per 31 december 2010 was de samenstelling van het bestuur als volgt.

Harry Tolkamp	voorzitter
Denis Frissen	secretaris
Linda Horst	penningmeester
Rob Geraeds	ondervoorzitter
Marian Baars	lid algemeen bestuur
Jan Hermans	lid algemeen bestuur
Wouter Jansen	lid algemeen bestuur
Hans de Mars	lid algemeen bestuur
Arjan Ovaa	lid algemeen bestuur
Raymond Pahlplatz	lid algemeen bestuur
Nicole Reneerkens	lid algemeen bestuur
Joof Teeuwen	lid algemeen bestuur
Stef Keulen	lid algemeen bestuur
Wilfred Schoenmakers	lid algemeen bestuur

#### Activiteiten van studiegroepen en kringen

Binnen het NHGL waren eind 2010 15 Studiegroepen en vijf Kringen actief. Leden kunnen hierdoor profiteren van zowel de thematische georganiseerde Studiegroepen als van de regionaal opererende Kringen. De activiteiten van Kringen en Studiegroepen zijn voor alle geïnteresseerden (ook voor niet-leden) toegankelijk. Met wisselende intensiteit werden velerlei veldbiologische inventarisaties, onderzoeksprojecten, werkdagen, cursussen, excursies en lezingen georganiseerd.

Kring of Studiegroep	2010 Aantal activi- teiten	2010 Gemid- deld aantal deel- nemers	2009 Aantal activi- teiten	2009 Gemid- deld aantal deel- nemers	2008 Aantal activi- teiten	2008 Gemid- deld aantal deel- nemers
Herpetologische Studiegroep	6	14	6	11	6	16
Plantenstudiegroep	50	10	49	12	72	29
Studiegroep Onderaardse Kalksteengroeves	5	40	5	40	5	40
Vlinderstudiegroep	10	9	10	9	10	8
Zoogdierenwerkgroep	5	18	5	14	6	15
Paddenstoelenstudiegroep	30	9	30	5	30	6
Vissenwerkgroep	5	8	5	15	6	12
Sprinkhanenstudiegroep	4	7	6	11	6	10
Vogelstudiegroep	2	70	2	72	2	76
Mossenstudiegroep	30	2	35	2	35	3
Werkgroep Driestruik	12	9	12	10	12	6
Libellenstudiegroep	3	15	3	6	2	4
Mollusken Studiegroep Limburg	16	5	24	4	17	4
Fotostudiegroep	10	5	3	6	4	5
Watzitdaar.nl	0	0	0	0	0	0
Plantenwerkgroep Weert	8	3	8	6		
Kring Maastricht	10	20	10	18	10	20
Kring Heerlen	9-7	20-35	18	28	15	11-36
Kring Venlo	21	10	24	9	22	10
Kring Roermond	6	40	6	40	5	40
Kring Venray	6	10	6	15	6	18

Bij twee getallen duiden deze op respectievelijk excursies en lezingen.

Onderstaand volgt een niet uitputtende opsomming van de meest in het oog springende activiteiten.



Tijdens de Genootschapsdag in februari werd een feestelijk cadeau aangeboden door wethouder IJff van de gemeente Roermond. Zo doneerde de gemeente een bedrag van €4.000,- voor het 100-jarig jubileum van het Genootschap. Dit diende als startbijdrage voor het project Natuur in Roermond.



Onder leiding van een klein redactieteam, geformeerd vanuit de Kring Roermond, wordt nu gewerkt aan een boek met een beschrijving van 14 natuurgebieden binnen de gemeente. Dezelfde wethouder en de voorzitter van het NHGL plantten ter ere van het honderdjarig jubileum samen een Fladderiep nabij Kassteel Hattem.



Kring Maastricht organiseerde voor het Genootschap op 11 september een feestdag ter gelegenheid van het eeuwfeest. Op deze zonnige zaterdag waren er allerlei excursies door natuurgebieden, vestingwerken en musea in Maastricht. Zo werden onder meer de Natuurtuinen Jekerdal, de Enci-groeve en het Museum Lichtenberg aangedaan. 's Avonds was er een gezellige feestavond in Fort Sint-Pieter. Met meer dan 180 deelnemers aan verschillende activiteiten was er een grote opkomst.

De Plantenstudiegroep trof voorbereidingen om een nieuwe plantenatlas te gaan samenstellen. Gedurende 2010 werden in het Maandblad enkele oproepen geplaatst waarin verspreidingskaartjes van soorten uit Zuid-Limburg werden gepresenteerd. Hierdoor stimuleerde de werkgroep plantenliefhebbers om waarnemingen uit de lege hokken door te geven, waardoor het waarnemingenbestand groeide. Door steeds eenvoudig herkenbare soorten te kiezen werd een groot publiek aangesproken. Daarnaast organiseerde de plantenstudiegroep opnieuw een Euregionale botanische bijeenkomst. Deze stond in het teken van de Sint-Pietersberg en had een echt internationaal karakter, met lezingen en excursies in verschillende terreinen in Nederland, Vlaanderen en Wallonië.

Gedurende het jubileumjaar kwam het Genootschap veelvuldig in het nieuws. Geregeld verscheen in lokale media informatie over het honderdjarig bestaan van de vereniging. Er werd aandacht geschonken aan de verschillende activiteiten in het jubileumjaar en er werd een duidelijk beeld geschetst van wat de leden bindt en bezighoudt. Zelfs in landelijke dagbladen (als Trouw) verschenen artikelen over het jarige Genootschap. Maandelijks werd bij de provinciale omroep L1 een item toegelicht.

Dit jaar stond het Genootschapsweekend in het teken van het grensoverschrijdend natuurgebied Rodebeek / Rodebach nabij Schinveld. Hier werden diverse kilometerhokken geïnventariseerd op flora en fauna. Met name op de Breukberg werden diverse bijzondere waarnemingen gedaan.

#### Huisvesting en personeel

Het Natuurhistorisch Genootschap is gehuisvest in het GroenHuis te Roermond. Door de gezamenlijke huisvesting met verwante organisaties als de Limburgse Milieufederatie, het IVN en de Stichting IKL, kan vanuit een optimale locatie worden gewerkt. Het Genootschap is een kleine organisatie; een dergelijke huisvesting met een goed gefaciliteerd kantoor en ruime vergader- en presentatiezalen kan alleen worden opgebracht via dergelijke 'shared services'. Voordeel voor andere organisaties is dat zij meteen veel kennis en informatie over flora en fauna binnen handbereik hebben. Hierdoor vond er regelmatig uitwisseling en overdracht van kennis plaats.

Het bestaansrecht van het Natuurhistorisch Genootschap in Limburg ligt in een enorme betrokkenheid en motivatie van vele vrijwilligers. Steeds kon het kantoorpersoneel ondersteund door een schare aan vrijwilligers groots opgezette activiteiten (zoals de Genootschapsdag, jubileumactiviteiten en de presentatie van de Zoogdieratlas) aan. Dankzij hen werden deze dagen tot een succesvol evenement, efficiënt en vakkundig georganiseerd. Voor structurele activiteiten als de ledenadministratie en het publicatiebureau kon wekelijks op Okjen Weinreich en Marja Lenders worden gerekend.

De professionele bezetting van het kantoor bestond gedurende 2010 uit:

- Olaf Op den Kamp (bureaumanager, 32 uur per week);
- Jeanne Cuypers (assistent bureaumanager, 24 uur per week);
- Sef Teeuwen (projectmedewerker NatuurBank Limburg, 24 uur per week);
- Karine Letourneur (gegevenscoördinator NatuurBank Limburg, 24 uur per week).

Roel Steverink, in dienst bij de Stichting Phoenix, werd bij het Natuurhistorisch Genootschap gedetacheerd als receptiemedewerker van het GroenHuis. Zijn salariskosten werden nagenoeg geheel gedragen door de Stichting Phoenix en de gezamenlijke partners in het GroenHuis.

De procentuele verdeling van de arbeidstijd van de bureaumanager was als volgt:

Omschrijving	2010	2009	2008	2007	2006	2005
Totaal aantal gewerkte uren	1399	1430	1400	1478	1399	1423
Kantoor, organisatie, bestuur, kringen & studiegroepen	37	25	27	34	39	34
GroenHuis	3,5	3	2	2	4	7
Redactie Natuurhistorisch Maandblad	14	19	19	18	16	19
Projecten en overig	20,5	17	20	14	14	9
Stichting Natuurpublicaties Limburg	11	14	1	3	6	3
Stichting NatuurBank Limburg	14	22	31	29	21	29

### Maandblad en publicaties

Veel van de activiteiten van het Natuurhistorisch Genootschap in Limburg stonden in 2010 in het teken van het 100-jarig bestaan. Het maandelijks uitgegeven *Natuurhistorisch Maandblad* kende eveneens een feestelijke inhoud en opmaak, gekoppeld aan dit jubileum. Zo waren alle twaalf nummers op de buitenzijde voorzien van een herkenbaar logo in de vorm van een stempel. Elke maand werd in

het hoofdartikel een andere soortgroep belicht; daarvoor werd teruggerepen op een eerder in het Maandblad verschenen artikel. Hiermee werden ontwikkelingen gedurende deze eeuw onder de aandacht gebracht. Parallel aan deze artikelenreeks organiseerden de relevante Studiegroepen excursies en lezingen. Ook werd iedere maand aandacht besteed aan prominente leden: bestuurders, natuurkenners en –onderzoekers uit het verleden van het Natuurhistorisch Genootschap.

De 99ste jaargang van het Natuurhistorisch Maandblad telde twaalf omvangrijke nummers. In totaal had de jaargang een omvang van 292 pagina's; vanwege het jubileumjaar verschenen er geen themanummers. Van "Uit de flora van Limburg" verscheen aflevering 47; deze langlopende reeks gaf ditmaal vooral enkele resultaten van de provinciale vegetatiekartering.

Het jaarlijks verschijnende tijdschrift *Limburgse Vogels* had een recordomvang van 112 pagina's. Het blad verscheen in een oplage van 450 stuks en werd onder andere aan 343 vaste abonnees verzonden. Een foto van een Bijeneter (gemaakt door Ran Schols) sierde de voorkant van deze kleurrijke uitgave. Deze soort kwam voor het eerst sinds 1964 weer tot broeden in Limburg; er werden (op twee locaties) in Midden-Limburg drie broedparen vastgesteld. Verder omvatte deze 20<sup>e</sup> jaargang vele interessante veldornithologische artikelen en mededelingen over de Limburgse avifauna, onder andere over 50 jaar Kraanvogeltrek, overwinterende Grauwe gorzen, broedende Grauwe klauwier en Matkop en slaapplaatsgebruik door Aalscholvers. Aangevuld met vaste rubrieken over fenologie en zeldzame broedvogels werd ook nu weer een compleet en gedegen beeld van de Limburgse vogelwereld in 2010 neergezet. Veel waardering gaat uit naar de redactie die onder aanvoering van Nicole Reenekens steeds een prachtige uitgave neerzet.

De Studiegroep Oerdaarse Kalksteengroeven brengt met ondersteuning van het Genootschap haar eigen tijdschrift *SOK Mededelingen* uit. In 2010 verscheen nummer 53. Hierin schreef Ton Breuls een artikel over de tunnels aan of onder het Albertkanaal in Kanne. Kevin Amendt schreef over de ingangspartijen van mergelgroeven zuidelijk van de hoeve Lichtenberg die door mergelwinning en grootschalige industriële dagbouwwinning verloren zijn gegaan. Naast *SOK Mededelingen* brengt de studiegroep ook *SOK info* uit. In 2010 verschenen hiervan de nummers 138 tot en met 142.

Verschillende andere Studiegroepen en Kringen geven ook periodieken of mededelingenbladen voor leden uit. In wisselende oplage en verschijningsfrequentie zijn dat convocaties, waarnemingsverslagen of notulen van bijeenkomsten. Daarbij wordt gebruik gemaakt van websites, digitale nieuwsbrieven en mailgroepen, maar ook van meer traditionele papieren nieuwsbrieven.

De Stichting Natuurpublicaties Limburg bracht opnieuw een twaalf publicaties uit. Begin juni verscheen de lang verwachte 'Zoogdieren van Limburg'. Deze atlas werd tijdens een feestelijke bijeenkomst overhandigd aan gedeputeerde Driessen. Deze nieuwe atlas werd in nauwe samenwerking met de landelijke Zoogdierenvereniging geproduceerd. Daarnaast gaf de Stichting Natuurpublica-



FOTO: OLAF OP DEN KAMP



ties Limburg het jubileumboek "Limburgse natuur in een veranderend landschap, 100 jaar Natuurhistorisch Genootschap in Limburg" uit. Door een klein redactieteam, ondersteund door het kantoor, de redactie van het Natuurhistorisch Maandblad en met name Martine Lejeune, werd gewerkt aan dit jubileumboek. In dit boek wordt de

verandering van de Limburgse landschappen in de afgelopen honderd jaar beschreven. Het jubileumboek werd tijdens het eeuwfeest van het Genootschap op 27 november 2010 in het TheaterHotel de Oranjerie te Roermond ten doop gehouden. Alle leden kregen het jubileumboek als geschenk. Veel leden uitten hun waardering voor het boek door hiervoor toch een financiële bijdrage te geven.



**Promotie en publiciteit**

Gedurende het jubileumjaar stond het merendeel van de activiteiten in het teken van het 100-jarig bestaan. Samenstelling van het programma vond plaats



FOTO: OLAF OP DEN KAMP

door een speciaal daarvoor in het leven geroepen jubileumcommissie. Er werd een Comité van Aanbeveling samengesteld dat een rol speelde bij een aanvraag voor het verkrijgen van de Koninklijke Status. Dit Comité van Aanbeveling bestond uit een 50-tal prominente bestuurders die betrokken zijn bij Limburgse natuur.

Op zaterdag 20 februari 2010 werd voor de dertiende keer de jaarlijkse Genootschapsdag georganiseerd, traditiegetrouw in het Bisschoppelijk College Broekhin in Roermond. Dit jaar werd de dag, met een vol en afwisselend programma, bezocht door zo'n 220 deelnemers. Een keur aan lezingen passeerde de revue waarmee de veelzijdigheid van Genootschapsleden en Limburgse natuur aan bod kwam. Zo werden onder meer voordrachten gehouden over herstel van hellingvenen in het Schutterspark te Brunssum, een halve eeuw vogels ringen, het Vliegend hert en ontwikkelingen in de Limburgse vlinderstand. Paul Spreuwenberg kreeg voor zijn vele verdiensten de negende Rector Cremers-penning uitgereikt. Ook werd ter gelegenheid van het 100-jarig jubileum de digitale versie van de gehele inhoud van jaarboeken en maandbladen van 1911 tot en met 2009 op één dvd gepresenteerd. Deze werd met het maartnummer van het maandblad naar alle leden meegestuurd. Vanaf de jaargang 2010 zal via de website van het Genootschap de laatste jaargang digitaal ter beschikking worden gesteld. Tijdens de Genootschapsdag werd een samenwerkingsovereenkomst tussen het Natuurhistorisch Genootschap, de NatuurBank Limburg en de Gegevensautoriteit Natuur (GAN) getekend. Hierdoor werd de informatie-uitwisseling van Limburgse flora en faunagegevens formeel bekrachtigd. De jaarlijks terugkerende natuurquiz werd gewonnen door Cridi Frissen-Moors.

Op zaterdag 27 november, een eeuw na de feitelijke oprichtingsdatum, vierde het Genootschap met een jubileumsymposium haar honderdjarig bestaan. Tijdens deze bijeenkomst waren er lezingen door Douwe de Graaf over het Natuurhistorisch Genootschap anno 1912 en door Ton Lenders over onderzoeksmethodes zoals die anno 2010 door het Genootschap worden gebezigd. Het jubileumboek werd gepresenteerd en er was een diner voor belangstellenden. Daarnaast was er natuurlijk veel ruimte voor informele contacten. Aan de dag namen bijna 300 leden en genodigden deel.

Door de Kring Venlo werd een tentoonstelling ontwikkeld over 100 jaar waarnemen. De tentoonstelling "Kijk nou! 100 jaar waarnemen en verwonderen" liet allerlei aspecten van veldbiologisch onderzoek uit de laatste honderd jaar zien. Gedurende enkele maanden was deze tentoonstelling te zien in het Infocentrum de Groote Heide bij Venlo. Vanwege de grote belangstelling voor de tentoonstelling werd deze ook in het Natuurhistorisch Museum Maastricht ingericht.

Naast de Euregionale botanische bijeenkomst waren er meer excursies met collega-natuuronderzoekers uit de buurlanden. Zo vond informatie-uitwisseling plaats met de Duitse collega's van de NABU en de Belgische collega's van Likona. Bij verschillende activiteiten neemt het Genootschap het voortouw om grensoverschrijdend te werken. Het Genootschap investeert in deze relaties bijvoorbeeld door jaarlijks op bestuurlijk niveau zaken te bespreken en af te stemmen. Zo vindt niet alleen gezamenlijk veldonderzoek plaats maar worden ook bestuurlijke zaken gecoördineerd. Een goed voorbeeld hiervan is de atlas van de Zoogdieren van Limburg die in nauwe samenwerking met de landelijk opererende Zoogdierverseniging werd uitgebracht. Door vele vrijwilligers van betreffende studiegroepen worden op landelijke uitwisselingsdagen als de RAVON-dag, de SOVON-dag of

de Vlinderdag infostands bemand en publicaties uit Limburg aan de man gebracht. Daarnaast gaven vrijwilligers van het Genootschap invulling aan stands op de Dag van het Park, werd Festa Natura mee ingevuld en werd op diverse andere momenten het Genootschap in de publiciteit gebracht.

Via de website van het Natuurhistorisch Genootschap worden leden op de hoogte gebracht van lezingen en excursies. Daarnaast zijn er excursieverslagen en andere mededelingen voor leden te vinden. Enkele studiegroepen werken via de site in een afgeschermd gezamenlijke werkruimte ('sharepoint'), bijvoorbeeld aan publicaties als de zoogdierenatlas, de atlas van de Zuid-Limburgse flora of het project Nachtvlinder Monitoring Limburg. De website van het Genootschap en de afstemming ervan met diverse door kringen of studiegroepen beheerde sites moet nodig worden geactualiseerd. Er werd een projectteam ICT geformeerd dat een functioneel ontwerp moet gaan definiëren.

### Beleidsbeïnvloeding

Het Natuurhistorisch Genootschap wordt regelmatig door haar leden en achterban op de hoogte gesteld van projecten of situaties waarbij natuurwaarden in het gedrang raken of zijn. Als er wettelijke, veelal planologische procedures werden gevoerd, werden bezwaarmakers steeds op weg geholpen via de contacten met de Milieufederatie.

Ten behoeve van beleidsbeïnvloeding kunnen leden een beroep doen op het waarnemingenarchief van het Genootschap. Deze informatie kan benut worden in planologische procedures, maar ook gebruikt worden om positieve invloed op beheer van natuurterreinen uit te oefenen. In sommige gevallen werd door leden op persoonlijke titel bezwaar gemaakt tegen voor natuur en landschap schadelijke initiatieven.

Het Natuurhistorisch Genootschap en haar leden zijn vertegenwoordigd in diverse overlegorganen en -gremia. Zo wordt deelgenomen aan onder andere:

Overlegorgaan	Deelname
Algemeen Bestuur Stichting het Limburgs Landschap	Harry Tolkamp
Jubileumcommissie 100 jaar Natuurhistorisch Museum Maastricht	Harry Tolkamp
Raad van Toezicht GroenHuis Roermond	Harry Tolkamp
Beheercommissie Stichting het Limburgs Landschap	Joof Teeuwen & Jan Hermans
Adviescommissie beheer Beegderheide	Wouter Jansen, Jan Hermans, Joof Teeuwen & Henk Heijligers
Klankbordgroep Natuurvisie Roermond West	Wouter Jansen
Overleg met Stichting de Marke (Venray)	Joof Teeuwen & Henk Heijligers
Contactcommissie Sint Pietersberg	Rik Bastiaens
Hamsteroverleg Limburg	Wim van Mourik
Gebruikersgroep Nationaal Park De Meinweg	Wouter Jansen
Coördinatiegroep CNME Maastricht	Bert Op den Camp

Het Dagelijks Bestuur heeft ook jaarlijks overleg met Natuurmonumenten, Likona en het Natuurhistorisch Museum Maastricht, alsmede met de besturen van de nevenstichtingen (NatuurBank, Natuurpublicaties Limburg, Van Schaik Stichting en De Lierlele).

### Voortgang projecten

Project	Voortgang in 2010
Libellenatlas	Geïnspireerd door enkele nieuw waargenomen soorten werden verspreidingsoverzichten geactualiseerd en de gegevensset tegen het licht gehouden.
Flora van Midden-Limburg	Het veldwerk in deze regio werd voortgezet in 2010.
Zoogdierenatlas van Limburg	Op 5 juni werd de nieuwe atlas Zoogdieren van Limburg gepresenteerd en aan deputé Driessen aangeboden. Zo voegden het NHGL en de Zoogdierversameling opnieuw een omvangrijk en imponerend boek aan de reeks Limburgse atlanten toe
Herpetofauna-atlas van Limburg	De in 2009 uitgekomen atlas werd als project gedurende het jaar financieel afgesloten en opgeleverd.
Sprinkhanen en krekels van Limburg	Door middel van excursies en lezingenavonden werd verder gewerkt aan uitbreiding van kennis en vervolledigen van het gegevensbestand.
Atlas van zeggesoorten in Limburg	In 2010 werden ten behoeve van de publicatie teksten geschreven, fotomateriaal bijeen gezocht en nieuwe tekeningen gemaakt.
Digitaliseren en indexerend van het Maandblad	Tijdens de Genootschapsdag werd aan alle leden een DVD met alle Jaarboeken en Maandbladen van het Natuurhistorisch Genootschap uitgereikt. Als blijk van waardering gaven vele leden gehoor aan de oproep tot het doneren van een vrijwillige bijdrage.
Verstoringsonderzoek vleermuizen	In 2010 kreeg het project weinig ondersteuning vanuit het toeleverend opleidingsinstituut. Het project werd iets aangepast door het betrekken van hardware van een professionele leverancier.
Atlas van de Flora in Zuid Limburg	Het project werd verder voorbereid door het formeren van een projectteam en het uitwerken van een eerste concept-projectvoorstel. Veel werk gaat nog zitten in verder inwinnen van gegevens en uitzoeken van herbariummateriaal. Hiermee is weer een ambitieus project aan het ontstaan.
Atlas van Mollusken in Limburg	Een voorlopige verspreidingsatlas werd gepresenteerd; hieruit bleek dat het waarnemingenbestand op orde is.
Nachtvlinder Monitoring Limburg	Het in 2008 opgestarte project zorgde ook nu weer voor een stroom waarnemingen; hierdoor kon het waarnemingenbestand fors groeien.
Natuur in Roermond	Door de Gemeente Roermond werd tijdens de Genootschapsdag voor een project € 4.000 uitgereikt. De Kring Roermond omarmde dit project, verdriedubbelde het bedrag met lokale subsidies en formeerde een schrijversteam voor een boek.

### Financiën

De totale exploitatiekosten over 2010 bedroegen € 286.981,--. Het boekjaar werd afgesloten met een batig saldo van € 1.808,--. De provincie Limburg stelde een exploitatiesubsidie beschikbaar van € 88.827,--.

De opbrengsten van contributies van Natuurhistorisch Genootschap, Limburgse Vogels en SOK Mededelingen bedroegen € 38.615,--. De druk- en verzendkosten voor de verschillende bladen bedroegen in totaal € 62.986,-- respectievelijk € 12.691,--.

De personeelskosten bedroegen in 2010 in totaal € 89.857,--. Ten opzichte van de begroting 2010 nam de omvang van deze post iets toe. Tijdelijke inzet voor een dagdeel voor de financiële administratie was hiervan de oorzaak. Oplevering van projecten en klaar maken van projectafrekeningen ten behoeve van accountantscontrole maakten dit nodig. Ten opzichte van de exploitatie 2009 nam het bedrag echter af door het wegvallen van extra inzet van de Bureau-manager voor de NatuurBank.

Voor het overige waren er inkomsten uit afrekeningen van project-subsidies, de verkoop van publicaties en bijdragen ten behoeve van mededelingenbladen. Gedetailleerde informatie is opgenomen in de jaarrekening 2010.

## EUREGIONALE BOTANISCHE BIJENKOMST 2011: DE GRENSMAAS, EEN NATUURPAREL IN WORDING

Op zondag 11 september 2011 organiseren de plantenstudiegroepen van LIKONA en het Natuurhistorisch Genootschap de vierde Euregionale bijeenkomst voor botanisten uit Euregio Rijn-Maas. Bij deze bijeenkomst staat de Grensmaas centraal. 's Morgens zijn er lezingen over verschillende aspecten van het Maasdal tussen Nederland en België. 's Middags zullen we zelf een kijkje gaan nemen in het natuurontwikkelingsgebied Kerkeweerd.

### Deelname

Deelname aan de Euregionale dag is gratis. Koffie en thee zijn gratis verkrijgbaar, tijdens de middagpauze zijn broodjes te koop. U kunt zich aanmelden via: <http://botanie.nhgl.nl> of via het kantoor van het Natuurhistorisch Genootschap (tel. 0475-386470).

### Locatie

Maascentrum De Wissen, Maaspark, 3650 Dilsen-Stokkem (België).

### Programma

- 09.30 uur Ontvangst
- 10.00 uur De Maas vroeger en in de toekomst, de invloed van de rivierdynamiek op de natuur en de oobossen langs de Maas. *Marniks Maris*, Rijkswaterstaat / Staatsbosbeheer
- 10.45 uur De herinrichting van het Maasdal door Bichterweerd N.V. *Willem-Jan Duijnste*, Directeur Ballast Nedam Grondstoffen B.V.
- 11.30 uur Vijftien jaar natuurontwikkeling in het Maasdal: hoe reageert de flora? *Gijs Kurstjens*, Maas in beeld
- 12.15 uur Lunch

13.30 uur Excursie door natuurontwikkelingsgebied Kerkeweerd onder leiding van *Bert Berten* en leden van Plantenstudiegroep LIKONA

## VOORSTEL WIJZIGING CONTRIBUTIE

Gelet op het toegenomen kostenniveau voor de vereniging stelt het bestuur van het Natuurhistorisch Genootschap in Limburg een contributieverhoging voor. Het Natuurhistorisch Genootschap houdt de langjarige prijsontwikkeling van de contributie bij en stemt deze op een eventuele kostenstijging af. Door met een stapsgewijze contributiewijziging te werken wordt de prijs niet jaarlijks iets omhoog gebracht maar na een periode van enkele jaren verhoogd. Zo ontwikkelde de contributie zich de laatste tien jaar als volgt:

Per 1 januari 2006 werd de contributie	€ 27,50
Per 1 januari 2001 werd de hoogte vastgesteld op	€ 25,00
Vóór deze periode was de contributie	€ 18,00

Om in de pas te blijven lopen met deze langjarige ontwikkeling heeft het bestuur voorgesteld de contributie per 1 januari 2012 als volgt vast te stellen:

Individuele leden	€ 30,50
65+ leden/jeugd- en studentleden	€ 15,25
Instellingen	€ 91,50
Koopabbonementen	€ 72,60

Deze contributiewijziging is vastgesteld in de Algemene Ledenvergadering van 14 april 2011.

In de loop van november ontvangt u, zoals ieder jaar, het verzoek om uw contributie te voldoen.

*Het bestuur*

## B I N N E N W E R K B U I T E N W E R K

OP DE INTERNETPAGINA [WWW.NHGL.NL](http://WWW.NHGL.NL) IS DE MEEST ACTUELE AGENDA TE RAADPLEGEN

● **DONDERDAG 1 SEPTEMBER** vertoont Ton Vranken voor **Kring Maastricht** een film over de flora en fauna van de Maasvallei. Aanvang 20.00 uur in het Natuurhistorisch Museum, Bosquetplein 6 te Maastricht.

● **DONDERDAG 1 SEPTEMBER** organiseert de **Paddenstoelenstudiegroep** een practicumavond aan de Ransdalerstraat 64 te Ransdaal. Aanvang 19.30 uur. Verplichte opgave bij Henk Henczyk (tel. 045-8501391).

● **VRIJDAG 2 SEPTEMBER** houden Paul van Hoof en Ben Crombags voor de **Herpetologische Studiegroep** een lezing over het Reddingsplan Knoflookpad. Aanvang om 20.00 uur in het GroenHuis, Godsweerderstraat 2 te Roermond.

● **ZATERDAG 3 SEPTEMBER** leidt Joris van Alphen (familievanalphen@home.nl), voor de **Plantenstudiegroep** een

excursie naar Chateau de Grimontster (B). Vertrek om 10.00 uur vanaf camping 'Dieupart', gelegen achter supermarkt Delhaize tussen Remouchamps en Aywaille.

● **ZATERDAG 3 SEPTEMBER** leidt Gerard Dings (verplichte opgave via tel. 0475-592589) voor de **Paddenstoelenstudiegroep** een excursie naar het Brügenerwald (D). Vertrek om 10.00 uur vanaf de kerk van Reuver.

● **DONDERDAG 8 SEPTEMBER** organiseert de **Paddenstoelenstudiegroep** een practicumavond aan de Ransdalerstraat 64 te Ransdaal. Aanvang 19.30 uur. Verplichte opgave bij Henk Henczyk (tel. 045-8501391).

● **VRIJDAG 9 SEPTEMBER** houdt John van Schaik voor het **SOK** een lezing over de laatste ontginning in de Gemeentegrot. Aanvang 19.30 uur in het Natuurhistorisch Museum te Maastricht.

● **ZATERDAG 10 SEPTEMBER** leidt Mark

Houben (verplichte aanmelding via tel. 06-15063086) voor de **Paddenstoelenstudiegroep** een excursie naar het Vijlenerbos. Vertrek om 10.00 uur vanaf de parkeerplaats bij de blokhut aan de Epenerbaan.

● **ZONDAG 11 SEPTEMBER** houdt de **Plantenstudiegroep** een Euregionale bijeenkomst met lezingen en excursies rondom de Maas. Zie Onder de Aandacht.

● **ZONDAG 11 SEPTEMBER** verzorgt de **Molluskenstudiegroep Limburg** in samenwerking met **Kring Venlo** een excursie naar Barbaraweerd. Verplichte opgave bij Stef Keulen via tel. 045-4053602, biosk@home.nl. Aanvang 10.30 uur vanaf de parkeerplaats "Aan de Schans" te Arcen.

● **MAANDAG 12 SEPTEMBER** houdt **Kring Heerlen** een varia-avond waarbij de leden hun bijzondere vondsten kunnen laten zien. Aanvang 20.00 uur in de Botanische Tuin, Sint-Hubertuslaan 74 te Kerkrade-West.

● **DINSDAG 13 SEPTEMBER** houdt de **Plantenwerkgroep Weert** een streepexcursie naar de voormalige stortplaats Delbroek. Vertrek om 13.00 uur vanaf de ingang van het oude stort langs de Hazenweg te Altweerterheide. Opgave bij Jacques Verspagen (tel. 0495-520282, weert@nhgl.nl).

● **DONDERDAG 15 SEPTEMBER** organiseert de **Paddenstoelenstudiegroep** een practicumavond in het IVN-zaaltje onder de bibliotheek aan de Ransdalerstraat 64 te Ransdaal. Aanvang 19.30 uur. Verplichte opgave bij Henk Henczyk (tel. 045-8501391).

● **ZATERDAG 17 SEPTEMBER** houdt de **Plantenstudiegroep** i.s.m. de **plantenwerkgroep van Likona** een excursie naar de Hochtter Bampd (B). Bert Op den Camp (tel. 043-3622808) vertrekt om 10.00 uur vanaf NS-station Maastricht (oostelijke ingang, Meerssenerweg).

● **ZATERDAG 17 SEPTEMBER T/M DINSDAG 20 SEPTEMBER** organiseert de **Padden-**